

Van Middelkoop

mag ook niet worden verwacht dat zij dit in één avond wel weet te analyseren en van aanbevelingen te voorzien. Natuurlijk mag zij een poging wagen, maar wellicht is het beter om met een voorstel te komen hoe dit staatsrechtelijke en politieke punt in een latere fase een zelfstandige behandeling kan krijgen, want wij kunnen het niet laten liggen.

Voorzitter! Ik op mijn laatste punt. In het rapport wordt zeer kort stilgestaan bij de invloed van de publieke opinie en de media. We vinden dit terug in bevinding 61 waar wordt gesteld dat de invloed van de media wel meevalt met uitzondering van de nasleep in 1996 en volgende jaren van de val van Srebrenica. Daarbij, zo schrijft de commissie, heeft de Tweede Kamer zich in haar politieke handelen sterk laten leiden door de berichtgeving in de media over de gebeurtenissen rondom de val van de enclave. Terzake van deze aanbeveling kan de commissie voor meer dan 100% op mijn bijval rekenen. Ik durf zelfs de stelling wel aan dat er geen commissie-Bakker zou zijn geweest als de Kamer zich inderdaad niet zo sterk had laten leiden door de berichtgeving in de media terzake. Voorzover dit als kritiek mag worden uitgelegd, is dit kritiek op de Kamer en zeker niet op de commissie. Nu is het jammer dat de commissie – hoezeer ik het ook met haar eens ben – hier uitsluitend poneert. Het is natuurlijk veel interessanter, maar daarover verschaft zij geen informatie, wanneer en waar en hoe in concreto de Kamer zo mediagevoelig is geweest. De commissie moet daarover een opvatting hebben, anders had zij deze bevinding niet kunnen formuleren. Ik nodig de commissie dan ook uit, uit te leggen waarop deze bevinding stoelt. Zij zal zich realiseren dat het hier om een vorm van zelfkritiek gaat die niet mis is. Welnu, dan moet die ook goed aangewezen en benoemd worden. Als het nodig is, mag en moet ook een parlementaire commissie de zweep leggen over aanwijsbaar verkeerd gedrag van de Kamer. Ik verzoek de commissie dan ook hierop in alle openhartigheid in te gaan. De leden hoeven niet bang te zijn dat zij na decharge en na het verlaten van vak K niet meer welkom zouden zijn in ons deel van de zaal. Zeker de voorzitter van deze commissie zal toch politiek zijn grootgebracht met de wijsheid dat er

in een democratie geen betere kritiek is dan zelfkritiek. Ik zie met spanning het antwoord van de commissie tegemoet.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 12.58 uur tot 13.45 uur geschorst.

□

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Het woord is aan de heer Te Veldhuis tot het uitbrengen van verslag namens de commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbriefen.

De heer **Te Veldhuis**, voorzitter der commissie: Mijnheer de voorzitter! De commissie voor het Onderzoek van de Geloofsbriefen heeft de stukken onderzocht die betrekking hebben op de heer G.C.F.M. Depla te Utrecht.

De commissie is eenparig tot de conclusie gekomen dat hij terecht benoemd is verklaard tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

De commissie stelt u daarom voor, hem toe te laten als lid van de Kamer. Daartoe dient hij wel eerst de verklaringen en de beloften af te leggen, zoals die zijn voorgeschreven bij de wet van 27 februari 1992, Staatsblad 120.

De commissie verzoekt u tot slot om de Kamer voor te stellen om het volledige rapport in de Handelingen op te nemen.

De **voorzitter**: Ik bedank namens de Kamer de commissie voor haar verslag en stel voor, overeenkomstig te besluiten.

Daartoe wordt besloten.

(Het rapport is opgenomen aan het eind van deze editie.)¹

De **voorzitter**: De heer Depla is in het gebouw der Kamer aanwezig. Ik verzoek de griffier hem binnen te leiden.

Nadat de heer Depla door de griffier is binnengeleid, legt hij in handen van de voorzitter de bij de wet voorgeschreven verklaringen en beloften af.

De **voorzitter**: Ik wens u geluk met uw benoeming en verzoek u in ons midden plaats te nemen.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toestemming te verlenen tot het houden van wetgevings- c.q. notaoverleg met stenografisch verslag op:

maandag 30 oktober 2000:
- van 11.15 uur tot 23.00 uur van de vaste commissies voor Justitie en voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport gezamenlijk over het wetsvoorstel Toetsing van levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding en wijziging van het Wetboek van Strafrecht en van de Wet op de Lijkbezorging (Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding) (26691);

maandag 27 november 2000:
- van 11.15 uur tot 15.00 uur van de vaste commissie voor Economische Zaken over de nota "Kennis-economie in zicht" (27406).

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Dittrich.

De heer **Dittrich** (D66): Gisteren is er een algemeen overleg geweest met de minister van Justitie over internationale kindertoevoeringen en toepassing van het verdrag terzake. Ik zou graag het verslag van dat algemeen overleg volgende week voor een tweeminutendebat op de plenaire agenda willen hebben, opdat ik een motie kan indienen.

De **voorzitter**: Ik stel voor, met het verzoek in te stemmen. Indien mogelijk, zal het worden ingepast in de agenda van volgende week.

Het woord is aan mevrouw Vos.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Voorzitter! Gisteren heeft de minister van Buitenlandse Zaken publiekelijk gemeld dat hij het niet verstandig

Voorzitter

vindt dat de oppositie in Servië een tweede ronde van de presidentsverkiezingen boycot. Mijn fractie is nogal geschokt door deze uitlating. Wij vinden het uitermate onverstandig. Ik zou u willen verzoeken de minister van Buitenlandse Zaken te mogen interpelleren.

De heer **Valk** (PvdA): Mijn fractie heeft zich ook gestoord aan deze uitspraak. Met collega Koenders heb ik gisteren schriftelijke vragen hierover ingediend. Mevrouw Vos vraagt om een interpellatie. Ik wil mij daartegen niet verzetten, maar ik leg de suggestie voor om dat in het algemeen overleg morgenmiddag met de minister van Buitenlandse Zaken in het kader van de Algemene Raad aan de orde te stellen.

De heer **Hoekema** (D66): Ook mijn fractie vindt de uitlatingen van minister Van Aartsen heel onverstandig. Het is van belang dat daarover deze week helderheid wordt gegeven. Nu hebben wij morgen een goede gelegenheid om daarover te praten. Joegoslavië staat op de agenda en zal ongetwijfeld uitgebreid aan de orde komen. Misschien is het praktisch om daarop te mikken.

De heer **Verhagen** (CDA): Ook de CDA-fractie heeft met stomme verbazing kennisgenomen van de uitlatingen van de minister van Buitenlandse Zaken. Het is noodzakelijk om snel tekst en uitleg van de minister te krijgen. Daarvoor kan een interpellatie dienen. Er kan ook aansluiting worden gezocht bij het algemeen overleg ter voorbereiding van de Algemene Raad, omdat daar het gecoördineerde EU-optreden aan de orde is. Ik vind het wel noodzakelijk dat deze week een Kameruitspraak wordt gedaan, indien daaraan op basis van het gewisselde behoefte is.

De heer **Wilders** (VVD): De VVD-fractie geeft er de voorkeur aan het te bespreken bij het algemeen overleg van morgen.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Ik geef de voorkeur aan een interpellatie vandaag, omdat dit met de grootste spoed uit de wereld moet worden geholpen. Op dit moment vinden in Joegoslavië grote acties plaats. Het is van belang dat de minister heel snel op zijn uitlatingen terugkomt.

Daarnaast wil ik de mogelijkheid hebben een motie in te dienen. Er kan dan morgen over worden gestemd. Ik houd vast aan mijn verzoek om het vanavond te doen. Het hangt natuurlijk wel af van de mogelijkheden van de agenda.

De **voorzitter**: Ik stel voor, aan het verzoek van mevrouw Vos te voldoen, ook gehoord haar motivering.

De heer **Van Middelkoop** (RPF/GPV): Voorzitter! Ik heb mij zo-even niet bemoeid met het verzoek van mevrouw Vos, maar ik denk dat wij, als dit wordt geaccordeerd, vrijwel elke dag interpellaties kunnen houden omdat men een motie wil indienen. Mijn verzoek aan u is om in de commissie voor de Werkwijze der Kamer of het Presidium het fenomeen interpellatie ter studie voor te dragen. Ik vind het heel vervelend om iedere keer "nee" te zeggen. Vandaar ook dat ik net mijn mond heb gehouden. Ik vind overigens dat wij dit onderwerp heel goed bij het algemeen overleg over de Algemene Raad kunnen betrekken.

De **voorzitter**: Dit is een meer algemeen verzoek. Ik zeg graag toe dat aan dit verzoek zal worden voldaan en dat dit onderwerp in het Presidium aan de orde zal komen.

Ik constateer, dat mijn voorstel om de interpellatie toe te staan is aangenomen. Er zal een nader voorstel worden gedaan over het tijdstip waarop de interpellatie wordt gehouden.

Ik denk dat het goed is dat ik zeg dat de Kamer er zeer sterk rekening mee moet houden dat de interpellatie vanavond wordt gehouden na de algemene financiële beschouwingen en de behandeling van de begroting van Financiën. Met het oog hierop stel ik voor, de behandeling van de Wijziging van de Algemene Kinderbijslagwet (27095) af te voeren van de agenda van deze week, met verontschuldiging aan degenen die daarbij betrokken zijn. Ik zie dat de heer Harrewijn daar met spijt mee kan instemmen.

Overeenkomstig het voorstel van de voorzitter wordt besloten.

Mevrouw **Giskes** (D66): Voorzitter! Ongetwijfeld wordt een motie bij die interpellatie voorgesteld. Ik neem

aan dat daarover morgen wordt gestemd. Morgenavond vindt opnieuw een interpellatie plaats. Mag ik aannemen dat de stemming over de bij die interpellatie eventueel in te dienen motie gewoon volgende week plaatsvindt, ook gegeven het feit dat het gaat om een brief uit 1995?

De **voorzitter**: Ik stel voor, conform de veronderstelling van mevrouw Giskes te handelen, in die zin dat zo nodig morgen na de lunchpauze wordt gestemd over moties die worden voorgesteld bij de vanavond te houden interpellatie en dat zo nodig volgende week dinsdag wordt gestemd over moties die worden voorgesteld bij de interpellatie die morgen plaatsvindt.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- **het rapport van de tijdelijke commissie besluitvorming uitzendingen (26454) (debat met de commissie).**

De beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **Van der Knaap** (CDA): Voorzitter! De commissie heeft een belangrijk en goed rapport afgeleverd. De vredesoperaties in het voormalige Joegoslavië, in Cambodja en op Cyprus zijn grondig geanalyseerd. Het is daarmee naar de mening van de CDA-fractie een historisch naslagwerk geworden en vooral een document om lessen te leren voor de toekomst. Ik wil derhalve een groot compliment maken aan allen die betrokken zijn geweest bij de werkzaamheden van de commissie.

Ook de Kamer heeft in de loop der jaren veel geleerd over de valkuilen in de besluitvorming over de uitzendingen. Wij delen verreweg de meeste conclusies en aanbevelingen van de commissie. Ik kom daar later nog specifiek op terug.

De commissie geeft soms forse oordelen, maar komt niet tot waardeoordelen. Dat is te prijzen, omdat het draagvlak voor de aanbevelingen daarmee is vergroot denk ik – geen nodeloos gewarptepiet – maar er blijven wel enkele vragen open. Ik denk maar aan de